ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΙΗ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 768	Κυριακὴ τῶν Βαΐων (Ἰωάν. 12,1-18) 8 Ἀπριλίου 2001 πρωΐ	Συντάκτης † ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Πρακτικὰ διδάγματα

«Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ»
(Ἰωάν. 12,13)

ΣΗΜΕΡΑ, ἀγαπητοί μου, εἶνε μεγάλη ἑορτή, δεσποτικὴ ἑορτή, ἡ Βαϊοφόρος. Ὅλος ὁ λαὸς τῶν Ἱεροσολύμων βγῆκαν ἔξω, γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦνε τὸ Χριστό. Κρατοῦσαν στὰ χέρια τους βάϊα καὶ κλαδιὰ ἐλιᾶς. Στρώνανε στὸ δρόμο τὰ ροῦχα τους, νὰ πατήσῃ ὁ Χριστός. Καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ φώναζαν· *«Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος...»* (Ἰωάν. 12,13). Ἔτσι τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους ὑποδέχθηκε τὸ Χριστό.

Ἡ ἱστορία ἀναφέρει πολλὲς ὑποδοχὲς βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων. Ἡ Ἀθήνα, ἡ Ῥώμη, ἡ Κωνσταντινούπολι πολλὲς φορὲς ὑποδέχθηκαν νικητὰς καὶ θριαμβευτὰς ὕστερα ἀπὸ νικηφόρους πολέμους. Ἀλλ' ὅλες αὐτὲς οἱ ὑποδοχὲς εἶνε πολὺ μικρὲς μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὅλες οἱ λεπτομέρειες διδάσκουν. Καὶ ἀπὸ τὶς λεπτομέρειες τῆς σημερινῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου θὰ ἤθελα, ἀγαπητοί μου, νὰ προσέξετε μερικές.

* * *

● Καὶ πρῶτα ἂς ἐρωτήσουμε· Πῶς εἰσῆλθε ὁ Χριστὸς στὰ Ἱεροσόλυμα; Οἱ νικηταί, ποὺ ἀναφέραμε, ἐκάθοντο πάνω σὲ ἄλογα ὑπερήφανα καὶ χρυσοστολισμένα ἢ σὲ ἅμαξες πολυτελέστατες. Κάποιος μάλιστα, γιὰ νὰ φανῇ πιὸ ἰσχυρὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, διέταξε, τὸ ἁμάξι του νὰ τὸ σέρνουν λιοντάρια· φαντασθῆτε τί τρόμος! Καὶ ἄλλοι κάθησαν ἐπάνω σὲ ἐλέφαντες ἢ ἄλλα ἄγρια θηρία.

Κοιτάξτε τώρα, τί διαφορὰ ὁ Χριστός μας. Εἶνε ὁ ποιητὴς καὶ βασιλιᾶς τοῦ παντός. Εἶνε, ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας, *«ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος καὶ ὑμνούμενος ὑπὸ τῶν Σεραφίμ»* (δοξ. ἐσπ. Ὑπαπαντῆς). Καὶ ὅμως συγκαταβαίνει, ταπεινώνεται τόσο, ὥστε ἀπ' ὅλα τὰ ζῷα διαλέγει ἕνα *«πῶλον ὄνου»*, ἕνα γαϊδουράκι (ἔ.ἀ. 12,15). Ἐπάνω στὴ ράχη ἑνὸς τέτοιου ζώου κάθεται ὁ Χριστός. Καὶ μᾶς διδάσκει μὲ τὸ παράδειγμά του, ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα ταπεινοὶ στὸν κόσμο αὐτόν.

Διδάσκει ὅμως καὶ κάτι ἄλλο. Τὸ γαϊδουράκι, ὅπως λένε οἱ πατέρες, σημαίνει τὸ ἄλογον μέρος τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου. Σημαίνει τὴν ἀγριότητα καὶ τὸ πεῖσμα, τὸ πεισματάρικο «γαϊδουράκι» ποὺ κάθε ἄνθρωπος ἔχει καὶ δὲν θέλει νὰ ὑποταχθῇ στὸ Θεό.

Σημαίνει ἀκόμη, κατὰ τοὺς πατέρας, τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη, ποὺ ἦταν βυθισμένα στὸ πηκτὸ σκοτάδι τῆς πλάνης καὶ ποὺ τὰ πάθη τους τοὺς εἶχαν καταντήσει κατώτερους καὶ ἀπὸ τὰ τετράποδα. Γι' αὐτοὺς εἶπε καὶ ὁ Δαυΐδ· *«Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς»* (Ψαλμ. 48,13).

Τὸ γαϊδουράκι, μόλις κατάλαβε ὅτι τὸ ζητάει ὁ Χριστός, μὲ προθυμία ἐδέχθη ἐπάνω του τὸν Κύριο· γιατὶ καὶ τὰ ζῷα κάτι αἰσθάνονται.

Ἕνας φίλος μου ἱεροκήρυξ μοῦ ἔλεγε τὸ ἑξῆς. Κάποτε περιώδευε καὶ ἔφθασε κουρασμένος σ' ἕνα χωριό. Πῆγε στὴν πλατεῖα νὰ μιλήσῃ, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔδειξαν μεγάλη προθυμία ν' ἀκούσουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ξαφνικὰ ἔρχεται καὶ σταματᾷ ἀπὸ κάτω ἕνα πουλαράκι καὶ τέντωσε τ' αὐτιά του. Ὅση ὥρα μιλοῦσε ὁ ἱεροκήρυκας, αὐτὸ δὲν κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του. Αὐτὸ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι. Καὶ ὁ ἱεροκήρυκας εἶπε· Ἦρθα στὸ χωριό σας, καὶ σεῖς ποὺ ἔχετε αὐτιά, σεῖς ποὺ

ἔχετε λογικό, σεῖς ποὺ ἀκούσατε τὴν καμπάνα νὰ χτυπᾶ, δὲν ἤρθατε. Τὸ γαϊδουράκι αὐτὸ ἄφησε τὴ μάνα του, ἄφησε τὸ χορτάρι του, καὶ ἦρθε καὶ στάθηκε ἐδῶ...

Νά λοιπὸν τί μᾶς διδάσκει τὸ γαϊδουράκι. Σὰν νὰ ἔχη φωνὴ μᾶς φωνάζει· Ταπεινωθῆτε, ὅπως ταπεινώθηκε ὁ Χριστός· κι ὅπως ἐγὼ προθύμως ἔφερα στὴ ράχη μου τὸ Χριστό, κ' ἐσεῖς νὰ ὑποταχθῆτε στὸ χρηστὸ ζυγό του ποὺ ἐλευθερώνει ἀπὸ τὰ ζωώδη πάθη.

● Ἀλλὰ τὸ Εὐαγγέλιο ἀναφέρει καὶ κάτι ἄλλο. Κρατοῦσαν, λέει, *«βαΐα»* (ἔ.ἀ. 12,13).

Τὰ βάϊα τὰ κρατοῦσαν ὅταν ἤθελαν νὰ ὑποδεχθοῦν ἕνα νικητή. Τὰ βάϊα ἦταν, ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία, *«τὰ τῆς νίκης σύμβολα»*.

Ἀλλὰ γιατί νὰ ὑποδεχθοῦν μὲ βάϊα τὸ Χριστό; Ἀπὸ ποιόν πόλεμο ἦρθε; Ποῖον ἐνίκησε; Δὲν ἔχετε αὐτιά; Σὰν χθὲς ὁ Χριστὸς πολέμησε καὶ νίκησε ἐκεῖνον ποὺ τρέμει ὁ κόσμος ὅλος, Ἐνίκησε τὸ χάρο. Χθὲς Σάββατο πῆγε στὰ μνήματα καὶ εἶπε· *«Λάζαρε, δεῦρο ἔξω»* (ἔ.ἀ. 11,43). Καὶ ὁ Λάζαρος βγῆκε ὁλοζώντανος ἀπὸ τὸν τάφο. Αὐτὸ εἶνε τὸ μεγαλύτερο θαῦμα. Γι' αὐτὸ κρατοῦν τὰ βάϊα καὶ λένε· Χαῖρε, ὁ νικητὴς τοῦ θανάτου! Καὶ νὰ εἶστε βέβαιοι ὅτι, ὅπως στὸ Λάζαρο, ἔτσι πάλι θὰ σταθῆ ὁ Χριστός μας στὰ μνήματα ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ θ' ἀκουστῆ ἡ φωνή· Νεκροί, ἀναστηθῆτε! Καὶ οἱ νεκροὶ θ' ἀναστηθοῦν.

Αὐτὴ τὴ σημασία ἔχουν τὰ βάϊα.

● Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βάϊα μερικοὶ κόψανε κλαδιὰ ἐλιᾶς. Γιατί κρατοῦσαν κλαδιὰ ἐλιᾶς;

Ἂν διαβάζετε ἁγία Γραφή, θὰ δῆτε ὅτι, ὅταν ὁ Νῶε ἄνοιξε τὸ παράθυρο τῆς κιβωτοῦ καὶ ἔστειλε τὸ περιστέρι, αὐτὸ πέταξε, ἀλλὰ παντοῦ συνήντησε πτώματα, καὶ γύρισε πίσω. Ἀλλ' ὅταν τὸ ἔστειλε γιὰ δευτέρα φορά, τὰ νερὰ εἶχαν χαμηλώσει καὶ φάνηκαν τὰ δέντρα. Τότε τὸ περιστέρι ἔκοψε ἕνα κλαδάκι ἀπὸ ἐλιά, καὶ τὸ ἔφερε μὲ τὸ ράμφος του (βλ. Γέν. 8,11). Καὶ ὁ Νῶε δόξασε τὸ Θεό. Εἶνε δηλαδὴ ἡ ἐλιὰ σύμβολο χαρᾶς καὶ εἰρήνης.

Καὶ ὁ ὄχλος, λοιπόν, κρατοῦσε ἐλιὰ στὰ χέρια του, γιὰ νὰ πῆ· Χριστέ, σὺ μόνο εἶσαι ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης. Περάσανε ἀπὸ τότε τόσα χρόνια, καὶ ὁ κόσμος σήμερα τίποτε ἄλλο δὲν διψάει τόσο ὅσο τὴν εἰρήνη. Τὴν εἰρήνη δός μας, Χριστέ· τὴν παγκόσμια εἰρήνη. *«Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου»*, εὔχεται ἡ Ἐκκλησία μας.

● Κάτι ἀκόμη. Εἴδαμε, ὅτι ὁ ἁπλοϊκὸς λαὸς ἔβγαζε τὰ ροῦχα του καὶ τὰ ἅπλωνε κάτω, σὰν τάπητα, γιὰ νὰ πατήση ἐπάνω ὁ Χριστός μας. Ἀλλὰ τί σημαίνουν τὰ ροῦχα, τὰ *«ἱμάτια»*, ποὺ ἀναφέρουν τὰ εὐαγγέλια γιὰ τὴ σημερινὴ ἑορτή; (Ματθ. 21,8· Μᾶρκ. 11,8· Λουκ. 19,36).

Δὲν τὸ λέω ἐγώ, ὁ ἀπόστολος τὸ λέει. Διαβάστε πρὸς Κολασσαεῖς (3,9)· *«Ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον...»*. Γδυθῆτε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο, καὶ ἐνδυθῆτε τὸ νέο. Ἔχεις κ' ἐσὺ νὰ βγάλης ἕνα ροῦχο. Ὅλοι μας ἔχουμε νὰ βγάλουμε ἕνα ροῦχο. Τὰ λερωμένα σου τὰ βγάζεις καὶ τὰ βάζεις νὰ πλυθοῦν. Ἀλλὰ ἔχεις κ' ἕνα ροῦχο ποὺ μένει ἐπὶ μέρες καὶ χρόνια βρωμερὸ καὶ ἀκάθαρτο. Ἔλα, σὲ καλεῖ ἡ Ἐκκλησία, ἔλα νὰ τὸ βγάλης καὶ νὰ τὸ πλύνης στὸ πλυντήριο. Γιατὶ ἂν δὲν βγάλης τὸ πουκάμισο αὐτὸ τῆς κολάσεως (τῆς μοιχείας, τῆς πορνείας, τῆς ψευτιᾶς, τῆς ἀτιμίας κ.τ.λ.), Χριστιανὸς δὲν εἶσαι. Καὶ θ' ἀκούσουμε τὴ νύχτα τῆς Ἀναστάσεως στὴ θεία λειτουργία· *«Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούϊα»*. Ὅσοι, λέει, πιστεύσατε στὸ Χριστό, βγάλατε τὸ πουκάμισο τῆς ἁμαρτίας καὶ φορέσατε τὴ λαμπρὰ στολή, τὸ ἔνδυμα τῶν πριγκίπων, ποὺ δίνει ὁ Χριστὸς σὲ κάθε ψυχὴ ποὺ τὸν πιστεύει καὶ τὸν ἀκολουθεῖ.

* * *

● Ἀδελφοί μου, τελείωσα. Ἀφήνω τὰ ροῦχα ποὺ ἔστρωναν, ἀφήνω τὰ βάϊα, ἀφήνω τὰ κλαδιὰ τῆς ἐλιᾶς, ἀφήνω τὸ πουλαράκι, κι ἀκούω, ὦ τί ἀκούω; Μουσική! Τί μουσικὴ εἶνε αὐτή; Εἶνε τὰ *«Ὡσαννά...»* (Ἰωάν. 12,13). Ποιοί ψάλλουν; Τὰ ἀθῶα παιδάκια. Αὐτὰ ἦταν πιό κοντὰ στὸ Χριστό. Σὰν τ' ἀηδόνια τοῦ οὐρανοῦ τραγουδοῦσαν *«Ὡσαννά...»*. Τ' ἄκουσαν οἱ ἄγγελοι τοῦ οὐρανοῦ καὶ χάρηκαν. Τ' ἄκουσε καὶ ὁ διάβολος καὶ πικράθηκε· κ' ἔβαλε τὰ ὄργανά του, τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους, νὰ ἐμποδίσουν τὰ παιδιὰ ποὺ φωνάζανε *«Ὡσαννά...»*. Σὰν τοὺς ἀπίστους πατεράδες σήμερα, ποὺ κυνηγᾶνε τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ μὴν πηγαίνουν στὰ κατηχητικὰ σχολεῖα, ἔτσι κι αὐτοὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἤθελαν νὰ σταματήσουν τὰ παιδιά. Ἀλλ' ὁ Χριστὸς τί τοὺς εἶπε· Κι ἂν ἀκόμη τὰ παιδιὰ σιωπήσουν, κι ἂν ἀκόμη ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σιωπήσουν, κι ἂν βουβαθῆ ὁ κόσμος, οἱ πέτρες ποὺ πατᾶμε κι αὐτὲς ἀκόμα θὰ φωνάξουν (βλ. Λουκ. 19,40).

Δὲν ἔχει ἀνάγκη, ἀδελφοί μου, ἀπὸ μᾶς τὰ σκουλήκια ὁ Χριστός. Κι ἂν ἐμεῖς φύγουμε κι ἀδειάσουν οἱ ἐκκλησίες, κι ἂν ἐμεῖς τὸν ἀρνηθοῦμε, οἱ σφαῖρες καὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὰ λουλούδια καὶ οἱ θάλασσες καὶ οἱ ἄβυσσοι καὶ οἱ τάφοι θὰ φωνάξουν· *«Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός»*. Αὐτὸν ὑμνεῖτε, αὐτὸν ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία. Πρώτη ἐκφώνησις Ι. ναοῦ Ἁγίου Θωμᾶ Ἄνω Κυψέλης - Ἀθηνῶν 2-4-1961. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 8-4-2001.